

Aprob,

Inspector Școlar General,

prof. Luciana ANTOCI

**Procedură de operațională privind prevenirea, identificarea și intervențiile
în situațiile de bullying din unitățile de învățământ**

Nr. înregistrare: 9614/21.10.2021

Ediția: I

Revizia:-

Data aprobării: 20/10/2021

Verificat,

Inspector Școlar General Adjunct,

prof. Cristi PRAVĂȚ

Avizat,

Inspector Școlar General Adjunct/ Președinte

comisie de monitorizare,

prof. dr. Florentin Traian CIOBOTARU

Elaborat,

Inspector școlar pentru activități extrașcolare,

prof. Larisa Elena TÂRZIANU

Director C.J.R.A.E Iași,

prof. Anca HARDULEA

Coordonator CJAP/C.J.R.A.E Iași,

prof. Ana-Camelia TAMAȘ

Consilier juridic,

Jurist ION CREANGĂ

Cuprins:

1. Scopul procedurii.....	3
2. Domeniul de aplicare.....	4
3. Documente de referință	5
3.1 Reglementări internaționale.....	5
3.2 Legislație primară.....	Error! Bookmark not defined.
3.3 Legislație secundară	7
3.4 Alte reglementări interne ale entității publice	10
4. Definiții și abrevieri.....	11
4.1 Definiții.....	11
4.2 Abrevieri.....	14
5. Descrierea procedurii.....	15
6. Responsabilități	31
7. Formulare	32
7.1 Formular evidență modificări	32
7.2 Formular de difuzare a procedurii	32
7.3 Formular analiză procedură.....	33
7.4. Formular -Evidența procedurilor documentatepropriei.....	33
7.5. Formular - Evidența procedurilordocumentate elaboratealtecompartimente .	33
7.6. Formular REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ APROCEDURILOR LA NIVELUL I.S.J. Iași	33

1. Scopul procedurii

1.1. Stabilește modul de realizare a activității, compartimentele și persoanele implicate:

- directorii unităților școlare,
- profesorii consilieri școlari din cabinetele școlare de asistență psihopedagogică,
- consilieri educativi,
- profesori diriginți și învățători.

1.2. Dă asigurări cu privire la existența documentației adecvate derulării activității privind:

intervenția unităților de învățământ în vederea prevenirii și identificării situațiilor de bullying școlar;

1.3. Asigură continuitatea activității: de prevenire și identificare a situațiilor de bullying școlar;

2. Domeniul de aplicare

2.1. Precizarea (definirea) activității la care se referă procedura operațională:

Procedura se aplică pentru toți elevii din unitățile de învățământ preuniversitar din jud. Iași în vederea prevenirii și identificării situațiilor de bullying școlar.

2.2. Listarea principalelor activități de care depinde și / sau care depind de activitatea procedurală:

a. depinde de:

- Ordinul MEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying
- OMECT 1409/ 2007 privind Strategia națională privind reducerea fenomenului violenței în unitățile de învățământ preuniversitar
- Direcțiile de acțiune ale Ministerului Educației din România
- Planul managerial și Direcțiile de acțiune ale Inspectoratului Școlar Județean Iași
- Planul managerial și Direcțiile de acțiune ale CJRAE Iași

b. depind de această activitate

- Realizarea capitolului privind activitatea educativă din planului managerial al unităților școlare;
- Activitățile desfășurate de profesorii diriginți, profesorii consilieri școlari.

2.3. Listarea compartimentelor furnizoare de date și / sau beneficiare de rezultate ale activității procedurale, listarea compartimentelor implicate în procesul activității:

a. compartimente furnizoare de date:	b. compartimente beneficiare
- Compartiment management din ISJ Iași - CJRAE (CJAP și CSAP) - IPJ Iași - DGASPC Iași	- unitățile școlare

3. Documente de referință

3.1 Reglementări internaționale

- Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, și ale celorlalte acte internaționale în materie, la care România este parte.

3.2. Legislația primară

- Legea 272/2004 privind protecția și promovarea Drepturilor Copilului (extras)

Art.1

(1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind respectarea, promovarea și garantarea drepturilor copilului.

(2) Autoritățile publice, organismele private autorizate, precum și persoanele fizice și persoanele juridice responsabile de protecția copilului sunt obligate să respecte, să promoveze și să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituție și lege, în concordanță cu prevederile Convenției Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, și ale celorlalte acte internaționale în materie, la care România este parte.

Art. 2

(1) Prezenta lege, orice alte reglementări adoptate în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate principiului interesului superior al copilului.

(2) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.

(3) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.

(4) Persoanele prevăzute la alin. (3) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei.

Art. 5

(1) Copiii au dreptul la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor lor, în condițiile prezentei legi.

(2) Răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinților, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile și de a-și îndeplini obligațiile față de copil ținând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

(3) În subsidiar, responsabilitatea revine colectivității locale din care fac parte copilul și familia sa. Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.

(4) Intervenția statului este complementară; statul asigură protecția copilului și garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituțiile statului și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

SECȚIUNEA a 3-a Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței

ART. 94 (1) Prin abuz asupra copilului se înțelege orice acțiune voluntară a unei persoane care se află într-o relație de răspundere, încredere sau de autoritate față de acesta, prin care sunt periclitată viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, și se clasifică drept abuz fizic, emoțional, psihologic, sexual și economic.

(2) Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională, neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare.

ART. 95 Sunt interzise săvârșirea oricărui act de violență, precum și privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât și în instituțiile care asigură protecția, îngrijirea și educarea copiilor, în unități sanitare, unități de învățământ, precum și în orice altă instituție publică sau privată care furnizează servicii sau desfășoară activități cu copii.

3.3 Legislație secundară

LEGEA 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ

Art. 1 . - Siguranța în unitățile de învățământ se realizează sub coordonarea prefectului și este în responsabilitatea autorităților administrației publice locale, a inspectoratelor școlare, a inspectoratelor județene de poliție și a unităților școlare.

Art. 2. - La nivelul fiecărui județ și al municipiului București, în coordonarea prefectului se elaborează și se aprobă de către reprezentanții inspectoratului școlar, ai inspectoratului județean de poliție și ai autorității administrației publice locale, sistemul-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și personalului didactic.

Art. 3. - În fiecare unitate școlară, consiliul profesoral, cu consultarea consiliului reprezentativ al părinților, emite un regulament de ordine interioară, cu precizarea condițiilor de acces în școală al profesorilor, elevilor și al vizitatorilor.

Art. 4. - (1) Consiliile județene, Consiliul general al municipiului București și consiliile locale alocă, în limita bugetelor aprobate, resurse financiare necesare pentru realizarea împrejuririlor, securizarea clădirilor unităților de învățământ, iluminat și pentru alte măsuri prin care crește siguranța unităților școlare, la solicitarea consiliului de administrație al unităților școlare.

(2) Cheltuielile privind creșterea siguranței unităților școlare nu pot fi puse pe seama acestora.

Art. 5. - Consiliile profesorale, cu acordul consiliului reprezentativ al părinților și cu consultarea reprezentanților elevilor, stabilesc pentru elevii unității de învățământ respective cel puțin un semn distinctiv, cum ar fi: ecuson, uniformă, eșarfă sau altele asemenea.

Art. 6. - Prefecții, împreună cu inspectoratul școlar, inspectoratul județean de poliție și cu autoritatea administrației publice locale analizează trimestrial modul în care se asigură protecția unităților de învățământ.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, în condițiile art. 77 alin. (2), cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

LEGEA 29/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ

Articol unic

Legea nr. 35/2007 privind creșterea siguranței în unitățile de învățământ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 165 din 8 martie 2007, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 se modifica si va avea urmatorul cuprins:

Art. 1 Siguranța în unitățile de învățământ se realizează sub coordonarea prefectului și este în responsabilitatea autorităților Administrației publice Locale, a Inspectoratelor școlare, a Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau a inspectoratelor județene de poliție, a Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București ori a inspectoratelor județene de jandarmerie și a unităților școlare.

2. Articolul 2 se modifica și va avea următorul cuprins:

Art. 2 La nivelul municipiului București și al fiecărui județ, sub coordonarea prefectului, se elaborează sistemul-cadru de asigurare a protecției unităților școlare, a siguranței elevilor și a personalului didactic de către reprezentanții inspectoratului școlar, ai Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau ai inspectoratului de poliție județean, ai Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București ori ai inspectoratului de jandarmi județean și ai autorității administrației publice locale, care se aprobă de prefect.

3. Articolul 3 se modifica si va avea următorul cuprins:

Art. 3 În fiecare unitate școlară, consiliul profesoral, cu consultarea consiliului reprezentativ al părinților, emite un regulament de ordine interioară, cu precizarea condițiilor de acces în școală al profesorilor, elevilor și al vizitatorilor, regulament care este pus și la dispoziția Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau a inspectoratului de poliție județean și a Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București ori a inspectoratului de jandarmi județean.

4. La articolul 4, alineatul (1) se modifica si va avea următorul cuprins:

Art. 4 (1) Consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale alocă, în limita bugetelor aprobate, resurse financiare necesare pentru realizarea împrejmuirilor, securizarea clădirilor unităților de învățământ, pentru iluminat și pentru alte măsuri prin care crește siguranța unităților școlare, la solicitarea consiliului de administrație al unităților școlare, cu sprijinul de specialitate acordat de poliție, conform prevederilor Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, cu modificările si completările ulterioare.

Art 5. La articolul 5, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

(2) Semnele distinctive prevăzute la alin. (1) vor fi comunicate Direcției Generale de Poliție a Municipiului București sau inspectoratului de poliție județean și Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București ori inspectoratului de jandarmi județean."

6. Articolul 6 se modifica si va avea următorul cuprins:

Art. 6 Prefecții, împreună cu reprezentanți ai inspectoratului școlar, ai Direcției Generale de Poliție a Municipiului București ori ai inspectoratului de poliție județean, ai Direcției Generale de Jandarmi a Municipiului București sau ai inspectoratului de jandarmi județean și ai autorității administrației publice locale, analizează trimestrial modul în care este asigurată protecția unităților de învățământ, elaborând și derulând programe sau proiecte de prevenire a violenței în mediul școlar.

OMECT 1409/ 2007 privind Strategia națională privind reducerea fenomenului violenței în unitățile de învățământ preuniversitar:

Art. 1. Structuri instituționale la nivel național, județean și al unităților școlare.

Rolul și funcțiile instituțiilor din cadrul sistemului educativ, referitoare la reducerea fenomenului violenței:

- Consiliul național pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar
- Comisia județeană pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar
- Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar de la nivelul unității școlare

Comisia de la nivelul unității școlare este formată din:

- directorul unității de învățământ, un director adjunct, coordonatorul de proiecte și programe educative-șeful comisiei diriginților;
- 4-6 reprezentanți ai cadrelor didactice, aleși de Consiliul profesoral;
- 1-2 reprezentanți ai autorității publice locale;
- 2-4 reprezentanți ai asociației de părinți aleși de Consiliul reprezentativ al părinților;
- 2-4 elevi din clasele a IX –a – a XII-a /a XIII-a aleși de Consiliul elevilor.

Președintele Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar este directorul unității de învățământ.

Ordinul MEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying

ART. 2

Prevenirea violenței psihologice - bullying în mediul educațional se realizează în fiecare unitate de învățământ înconformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr. 1.409/2007*) privind aprobarea Strategiei pentru reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 3

(1) Nivelurile la care se realizează intervenția în sistemul educațional preuniversitar pentru prevenirea și combaterea bullyingului sunt: unitatea de învățământ, inspectoratul școlar, Centrul de Resurse și de Asistență Educațională, casa corpului didactic și Ministerul Educației și Cercetării, conform anexei nr. 1 la prezentele norme metodologice.

(2) Intervenția multidisciplinară în situațiile de bullying se realizează interinstituțional, prin acțiuni de cooperare între instituțiile abilitate, precum unitățile de învățământ, serviciile publice de asistență socială sau direcțiile de asistență socială, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, poliție, precum și în parteneriate promovate de Ministerul Educației și Cercetării cu alte autorități publice centrale și organizații neguvernamentale.

(3) Membrii echipei multidisciplinare specializate, familia și cadrele didactice contribuie la integrarea copilului-victimă, martor și a copilului care manifestă un comportament agresiv în unitatea de învățământ, respectând, în toate intervențiile, interesul superior al copilului.

3.4 Alte reglementări interne ale entității publice

Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.079/2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar,

Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 4.742/2016 pentru aprobarea Statutului elevului

Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state

Regulamentul de ordine interioară al unităților școlare

Regulamentul de organizare și funcționare al CJRAE

4. Definiții și abrevieri

4.1 Definiții

Nr	Termenul	Definiția și / sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Procedura operațională	Prezentarea formalizată, în scris, a tuturor pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicat în vederea realizării activității, cu privire la aspectul procesual
2.	Ediție a unei proceduri operaționale	Forma inițială sau actualizată, după caz, a unei proceduri operaționale, aprobată și difuzată
3.	Revizia în cadrul unei ediții	Acțiunile de modificare, adăugare, suprimare sau alte de asemenea, după caz, a uneia sau a mai multor componente ale unei ediții a procedurii operaționale, acțiuni care au fost aprobate și difuzate
4.	Violență psihologică - bullying	Acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale, acțiune sau serie de acțiuni, comportamente ce se desfășoară în unitățile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale. Sunt excluse termenului de violență psihologică - bullying relațiile violente dintre adulți și copii și relațiile violente între adulți în cadrul unității de învățământ (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
5	Violență fizică	Violență fizică se realizează prin atingeri/contacte fizice dureroase, exercitate de un preșcolar/elev asupra unui alt copil sau grup de copii, intimidare fizică îndreptată asupra victimei, distrugerea unor bunuri personale care aparțin victimei. Formele posibile de manifestare: împins, trasul de păr, răsucirea brațelor, contuzii, arsuri, băți, lovituri cu pumnul, cu palma sau cu piciorul, aruncarea în victimă cu diverse obiecte, izbirea de pereți, utilizarea unor obiecte ca arme etc.; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
6	Violență psihologică	Violență psihologică cibernetică sau cyberbullyingul constă în acțiuni care se realizează prin intermediul rețelelor de internet, calculator, tabletă, telefon mobil și

	cibernetică sau cyberbullyingul	poate cuprinde elemente de hărțuire online, alături de un conținut ilegal și/sau ofensator care se referă la orice comportament mediat de tehnologie, identificat în spațiul de social-media, website-uri, mesagerie. Această formă de violență nu se limitează la comportamente repetate de tip: mailuri, postări, mesaje, imagini, filme cu un conținut abuziv/jignitor/ofensator, aceasta însemnând, de asemenea, și excluderea deliberată/marginalizarea unui copil în spațiul online, spargerea unei parole de cont personal de e-mail, derulate pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
7	Abuzul emoțional	Abuzul emoțional constă în expunerea repetată a unui copil la situații al căror impact emoțional depășește capacitatea sa de integrare psihologică. În această situație, abuzul emoțional vine din partea unei persoane care se află în relație de încredere, de răspundere sau de putere cu copilul. Ca modalitate concretă, o situație de abuz emoțional poate îmbrăca formă de umilire verbală și/sau nonverbală, intimidare, amenințare, terorizare, restrângerea libertății de acțiune, denigrarea, acuzațiile nedrepte, discriminarea, ridiculizarea și alte atitudini ostile sau de respingere față de copil. Dacă abuzul emoțional este repetitiv și susținut, acesta poate conduce la afectarea diverselor paliere ale psihicului copilului, precum structura de personalitate, afectele, cognițiile, adaptarea, percepția, devenind abuz psihologic, care are consecințe mai grave și pe termen lung asupra dezvoltării copilului; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
8	Violența sexuală	Violență sexuală, ca formă posibilă a violenței psihologice - bullying, constă în comentarii degradante cu conotații sexuale, injurii, propuneri indecente făcute victimei, atingeri nepotrivite; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
9	Comportamentul agresiv	Comportamentul agresiv - tip de comportament al unui elev, orientat în sens ofensator, umilitor sau distructiv, care provoacă daune morale, psihologice și/sau materiale unui alt copil sau grup de copii; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
10	Preșcolarul/elevul-victimă	Preșcolarul/elevul-victimă este copilul care a suferit un prejudiciu ori o atingere a vieții, a sănătății sau a integrității sale psihice și/sau fizice, ca urmare a unei fapte de violență săvârșite de altcineva, copil sau adult; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
11	Preșcolarul/elevul-martor	Preșcolarul/elevul-martor se referă la preșcolarul/elevul care a suferit indirect un abuz emoțional și/sau psihologic, asistând la o situație de violență asupra unui alt

		copil; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
12	Semnalarea situației de violență psihologică - bullying	Semnalarea situației de violență psihologică - bullying este procesul princare o situație de violență asupra unui copil este adusă la cunoștința autorităților în drept de către cadrele didactice din unitatea de învățământ, DGASPC, Serviciul public de asistență socială/Direcția de asistență socială, abilitate să ia măsuri în interesul preșcolarului/elevului-victimă, martor sau preșcolarului/elevului cu comportament agresiv și a asigura/facilita accesul acestuia la servicii specializate în vederea reabilitării (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
13	Echipa multidisciplinară și interinstituțională	Echipa multidisciplinară și interinstituțională este echipa formată din diferiți profesioniști, precum cadrul didactic, consilierul școlar, cadrul medical din unitatea de învățământ, asistentul social, medicul de familie, medicul specialist, polițistul, magistratul ș.a., aflați în relație directă cu copilul și sunt împuterniciți în cadrul managementului de caz cu responsabilitatea de a realiza, fiecare în parte, activități specifice în interesul superior al copilului; (OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
14	Managementul de caz	Managementul de caz este un proces care implică parcurgerea de către o echipă multidisciplinară și interinstituțională a unor etape de lucru interdependente, precum identificarea, semnalarea, evaluarea inițială, evaluarea detaliată, planificarea serviciilor specializate și de sprijin, furnizarea serviciilor și intervențiilor, monitorizarea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate, a deciziilor și a intervențiilor specializate, precum și etapa de încheiere a procesului, cu monitorizarea de postservicii și închiderea cazului, în vederea asistării copiilor aflați în situații de vulnerabilitate, inclusiv a copiilor victime ale violenței psihologice - bullying, martori și copii ce manifestă comportamente agresive, cu scopul reabilitării acestora în mod personalizat. Managerul de caz, în situația de violență asupra copilului, este numit de către Direcția generală de asistență socială și protecția copilului (DGASPC).(OMEC nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind violența psihologică – bullying)
15.	Prevenire	Un ansamblu de măsuri care se întreprinde în domeniul educației, a condițiilor de locuit și de muncă, de consumare a timpului liber, defacilitare a comunicării, de modelare a comportamentului, de ameliorare a condițiilor de mediu, în scopul diminuării (înlăturării) factorilor de risc și de întărire a factorilor de protecție.

4.2 Abrevieri

Nr. Crt	Abrevierea	Termenul abreviat
1	P.O.	Procedura operațională
2	E	Elaborare
3	V	Verificare
4	Ab	Aprobare
5	Ap.	Aplicare
6	Ah.	Arhivare
7.	R	Revizuire
8.	Rp	Raportare
9	C	Coordonare
10.	Ev	Evaluare

5. Descrierea procedurii

5.2. Documente utilizate

- Fisă de identificare a situației de bullying
- Fisă de semnalare a situației de bullying
- Plan managerial
- Planificarea anuală a activităților la Comisia diriginților
- Proiecte de prevenire a situațiilor de bullying în mediul școlar
- Cerere solicitare asistență psihopedagogică

5.2.1. Lista și proveniența documentelor

- Ministerul Educației
- Inspector Școlar General
- Inspector management
- Inspector pentru activități extrașcolare
- Director CJRAE
- Manager caz DGASPC

5.2.2. Conținutul și rolul documentelor

I. Prevenirea situațiilor de bullying în mediul școlar

Art.1

(1) În vederea creării și menținerii unui mediu sigur și pozitiv în școală, unitățile de învățământ sunt obligate să identifice eventualele probleme/situații de risc, inițiind propuneri cu privire la tipurile de prevenire și intervenție necesare, pe care, după aprobarea în consiliile de administrație, le vor transmite inspectoratelor școlare, în vederea avizării și monitorizării.

(2) Activitățile de prevenire a violenței psihologice - bullying se realizează în funcție de specificul fiecărei unități de învățământ, prin:

a) implementarea, la nivelul unității de învățământ, a unui plan școlar de prevenire și combatere a violenței, a unor programe/proiecte/campanii cu scopul de creștere a coeziunii grupului de copii și a comunității copii-adulți, conștientizarea consecințelor violenței psihologice - bullying, eliminarea cauzelor/riscurilor/vulnerabilităților care ar putea determina producerea de astfel de comportamente;

b) desfășurarea unor activități de informare și conștientizare, în colaborare cu alte instituții sau specialiști cu competențe în domeniu;

c) promovarea unui climat educațional care încurajează atitudinile pozitive, nonviolente și suportive între membrii comunității de preșcolari/elevi și adulți, învățarea și exersarea empatiei, a interacțiunilor între aceștia, de tip câștig reciproc, implicarea participării preșcolarilor/elevilor de toate vârstele la toate deciziile care îi privesc și promovarea acțiunilor de la egal la egal între preșcolari/elevi;

d) promovarea relațiilor democratice între copii și adulți, prin toleranță, respect, incluziune și solidaritate;

e) implementarea de măsuri administrativ-organizatorice, care să contribuie la crearea unui mediu securizant din punct de vedere fizic și emoțional pentru copii, în unitatea de învățământ, precum montarea de camere de luat vederi, profesori de serviciu, asigurarea pazei spațiilor educaționale, dispunerea mobilierului în clasă în scopul facilitării colaborării între copii, promovarea lucrului în echipă, constituirea formațiunilor de studiu, conform prevederilor legale;

f) formarea cadrelor didactice în sensul dezvoltării personale și al utilizării metodelor de disciplină pozitivă.

ART. 2

(1) Fiecare unitate de învățământ prevede în regulamentul de ordine interioară obiectivul "școală cu toleranță zero la violență", ce va fi adus la cunoștința personalului didactic/didactic auxiliar/nedidactic/elevilor/părinților. De asemenea, în acord cu profesorii, elevii și părinții acestora, unitățile de învățământ stabilesc, prin regulamentul de ordine interioară a unității de învățământ (ROI), măsurile aplicabile în cazul unui comportament inadecvat, imoral sau necolegial al unor copii față de alți copii.

(2) În regulamentul de ordine interioară a unității de învățământ, pentru persoanele care interacționează cu preșcolarii/elevii, se introduce obligativitatea unei comunicări empaticе, non-violente, aceea a adoptării unui comportament/limbaj lipsit de etichete/umilitor.

(3) La începutul fiecărui an școlar, instituțiile de învățământ au responsabilitatea de a-și întocmi propriile strategii și planuri de asigurare și menținere a unui climat școlar adecvat educației de calitate, condiție esențială pentru prevenirea și combaterea bullyingului.

(4) Implementarea planului antibullying, la nivelul fiecărei unități școlare, cuprinde:

a) activități de informare și conștientizare asupra fenomenului de bullying pentru personalul școlii, copii și părinți;

b) măsuri de comunicare și informare internă, la nivelul unității de învățământ, cu privire la procedurile de prevenire, identificare, raportare și intervenție a situațiilor de bullying în spațiul școlar;

c) proceduri de intervenție în situațiile de violență psihologică - bullying;

d) responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnalate sau identificate;

e) organizarea unor activități, precum concursuri, teatru forum ș.a., în scopul încurajării respectării valorilor și misiunii declarate a școlii, participarea la identificarea, medierea sau raportarea situațiilor de bullying;

f) atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying;

g) activități de măsurare a impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și a eficienței grupului de acțiune;

h) orice alt tip de activitate care are scopul de a preveni bullyingul.

ART. 3

(1) Personalul didactic care interacționează cu preșcolarii/elevii participă la cursuri, seminare, programe de dezvoltare personală privind gestionarea emoțiilor/deprinderea abilităților de comunicare nonviolentă/cunoașterea tipurilor comportamentale ale copilului în diferitele sale etape de dezvoltare/identificarea și aplicarea de practici și modalități sigure și utile de prevenire și răspuns la bullying.

(2) Formarea personalului specializat se va face prin includerea tematicii bullyingului în programele de formare psihopedagogică a viitoarelor cadre didactice și prin programele de formare continuă organizate de universități, casele corpurilor didactice, ONG-uri și alte instituții specializate.

(3) Prin programele de formare continuă se urmărește și modul de relaționare a cadrelor didactice, a profesorilor-consilieri școlari din unitățile de învățământ cu preșcolarii/elevii-victime, martorii, sau preșcolarii/elevii cu un comportament agresiv, aflați în proces de reabilitare terapeutică sub îndrumarea unui specialist din instituții publice sau entități private certificate în acest sens și cu părinții acestora.

(4) Cadrele didactice pot participa la activități de formare în domeniul prevenirii, identificării și combaterii violenței psihologice - bullying, ca formă a violenței manifestate în mediul școlar, prin programe de dezvoltare profesională, furnizate de casele corpului didactic, prin programe finanțate din fonduri structurale, prin programe de tip Erasmus+ și e-Twinning,

prin programe de conversie profesională, furnizate de universități, precum și prin alte tipuri de activități de formare continuă.

(5) Inspectoratul școlar, prin casele corpului didactic, asigură accesul personalului didactic/didactic auxiliar la activități de formare continuă, în domeniul prevenirii, identificării și combaterii bullyingului, ca formă a violenței manifestate în mediul școlar, precum și monitorizarea, la nivel județean, a programelor/activităților de organizare în vederea creării a unui mediu școlar sigur.

ART. 4

(1) Pentru prevenirea consecințelor pe termen lung a bullyingului/cyberbullyingului, unitatea de învățământ trebuie să aibă posibilitatea consultării prompte a unei persoane specializate în psihologia clinică a copilului sau a psihiatriei pediatrice, în cazul în care există suspiciunea că un copil este victimă.

(2) În vederea instrumentării adecvate a acestor situații, cadrelor didactice li se alătură atât specialiști în asistență socială din cadrul autorităților publice locale și județene, cât și alți specialiști care vor fi solicitați în situația în care acest lucru se impune.

(3) Semnele evocatoare de violență asupra unui copil și simptomele care pot fi observate de către un profesionist avizat și care pot ridica un semnal de alarmă, mai ales când nu pot fi explicate sau justificate de către copil și de către părinții săi/persoana de îngrijire/reprezentantul legal, pot fi:

- a) dificultăți de concentrare;
- b) scăderea randamentului școlar, absentism/abandon școlar;
- c) neglijență în îndeplinirea sarcinilor și incapacitate de a respecta un program impus;
- d) tulburări de comportament, de tipul: apatie, iritabilitate, impulsivitate, agresivitate, minciună, fuga de acasă, furtul, consumul de alcool, de droguri, fără a se limita la acestea;
- e) tulburări de somn, de tipul: insomnii, somnolență, somn agitat, coșmaruri;
- f) tulburări de alimentație, de tipul: anorexie, bulimie;
- g) autostigmatizare, autoculpabilizare;
- h) ticuri, de tipul: clipit, rosul unghiilor;
- i) enurezis, encoprezis;
- j) dificultăți în relaționare și comunicare;
- k) stări depresive, uneori cu tentative de suicid;
- l) persistența unor senzații olfactive sau cutanate obsedante;
- m) modificarea rapidă a dispoziției afective;

- n) comportament sexual inadecvat vârstei;
- o) prezența unei sarcini nedorite;
- p) vânătăi, leziuni, arsuri, hemoragii, fracturi și altele;
- q) teama incontrollabilă de persoane de sex masculin, în cazul fetelor.

(4) Cadrul didactic/profesorul consilier școlar din unitatea de învățământ care a identificat situația de bullying sau cyberbullying asupra copilului are responsabilitatea de a iniția intervenția în reabilitarea victimei. În raport cu fiecare situație de violență asupra preșcolarului/elevului, se va semnala, conform legii, la direcția generală de asistență socială și protecția copilului de la nivel județean, iar pentru sprijin imediat, la serviciul public de asistență socială de la nivelul comunității; continuarea verificărilor, confirmarea cazului și implementarea obiectivelor planului de reabilitare vor fi realizate ulterior.

(5) Grupul de inițiativă de la nivelul fiecărei unități de învățământ este coordonat de către directorul unității sau, prin delegare, de personal specializat, precum: cadrul didactic, profesorul consilier școlar, alți specialiști din unitatea de învățământ care inițiază și derulează programe de prevenire a bullyingului, împreună cu parteneri de la nivelul comunității, ONG-uri, poliția, autorități locale.

ART. 5

Cadrele didactice din unitățile de învățământ au în vedere:

- a) identificarea timpurie a elevilor vulnerabili la acțiuni de tip bullying;
- b) identificarea timpurie a elevilor cu risc de dezvoltare a comportamentelor agresive, a elevilor cu potențial violent și a cauzelor care pot determina manifestări de tip bullying;
- c) valorificarea intereselor, aptitudinilor și a capacității elevilor, prin diferite activități școlare și extrașcolare, pentru a preveni manifestări problematice de tip bullying;
- d) implicarea consiliului școlar al elevilor în proiectarea și derularea de activități de prevenire și reducere a manifestărilor de tip bullying;
- e) colaborarea cu părinții și, după caz, cu asociația părinților din unitatea de învățământ și informarea părinților cu privire la serviciile pe care le poate oferi școala în scopul prevenirii acțiunilor de tip bullying și ameliorării relațiilor părinți-copii și copii-copii, prin consiliere psihologică, psihoterapie, mediere, cu implicarea în astfel de activități a personalului specializat, din școală sau de colaboratori psihologi;
- f) colaborarea unității de învățământ cu părinții elevilor cu potențial comportament agresiv, implicați în acțiuni de tip bullying, pentru a găsi și aplica soluții pentru prevenirea bullyingului;

- g) identificarea unor părinți-resursă care să se implice în activitățile de prevenire;
- h) inițierea unor programe destinate părinților, centrate pe conștientizarea, informarea și formarea cu privire la dificultățile de adaptare a copiilor la mediul școlar și la diferite aspecte ale acțiunilor de tip bullying, forme, cauze, modalități de prevenire, parteneri;
- i) semnalarea către autoritățile competente a cazurilor de familii cu un comportament abuziv față de copii;
- j) colaborarea unităților de învățământ cu autorități și instituții cu responsabilități în prevenirea și combaterea violenței asupra copilului, inclusiv a violenței psihologice - bullying, precum Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul fiecărui județ și sector al municipiului București, poliție și organizații neguvernamentale;
- k) includerea, pe agenda întâlnirilor organizate la nivelul unităților de învățământ, în cadrul consiliului de administrație, consiliului profesoral, consiliului școlar al elevilor, comitetului de părinți sau asociațiilor de părinți, a unor teme legate de acțiunile de tip bullying și cyberbullying, care să aibă ca scop conștientizarea dimensiunii fenomenului și analiza formelor, a actorilor și a cauzelor situațiilor de la nivelul instituției respective;
- l) inițierea de programe care să răspundă unor situații specifice unității de învățământ respective, identificarea riscurilor, în contextul concret al școlii, care pot genera situații de violență psihologică - bullying, cu implicarea activă a elevilor ca actori și ca parteneri-cheie;
- m) constituirea, la nivelul unității de învățământ, a unor structuri cu rol de mediere, care să contribuie la identificarea surselor de conflict. Aceste structuri/grupuri de inițiativă ar trebui să fie formate dintr-un nucleu de elevi, cadre didactice și părinți;
- n) dezbateră, în timpul orelor de consiliere și dirigiență, a situațiilor de tip bullying și cyberbullying petrecute în școală și încurajarea exprimării opiniei elevilor privind aceste situații și posibile căi de soluționare, precum și încurajarea elevilor de a participa activ la toate deciziile care îi privesc;
- o) valorificarea temelor relevante pentru problematica bullyingului și a cyberbullyingului, care se regăsesc în curriculumul diferitelor discipline școlare, cuprinzând drepturile și îndatoririle individului, libertate și normă/regulă de comportament, empatia, decizia și consecințele deciziei, abilitățile sociale, fără a se limita la acestea, prin utilizarea unor strategii activ-participative, studiu de caz, joc de rol, analiză critică a mesajelor audiovizuale de tip bullying și cyberbullying, problematizare și altele, care să conducă la conștientizarea și dezvoltarea unei atitudini critice a elevilor față de problematica bullyingului;

p) derularea unor programe și activități extrașcolare pe tema combaterii bullyingului: jocuri, concursuri, expoziții tematice, întâlniri cu specialiști care să prezinte în mod interactiv teme legate de bullying și cyberbullying, la care să participe elevi, cadre didactice și părinți;

q) inițierea unor programe de sensibilizare a comunității privind fenomenul de bullying școlar, cu aportul tuturor actorilor sociali;

r) implicarea cadrelor didactice în campanii și programe în domeniu, aflate în derulare la nivel național.

ART. 6

Se organizează programe de informare a elevilor și a cadrelor didactice, prin seminare, conferințe, sesiuni de formare, online și offline, privind modalitățile adecvate de gestionare a

unor situații concrete de bullying și cyberbullying, centrate pe dezvoltarea abilităților de inteligență emoțională: încrederea în sine, controlul emoțiilor, comunicarea pozitivă, principii de relaționare cu cei din jur, aplanarea conflictelor, empatia, luarea de poziție, încurajarea și protejarea victimei, descurajarea agresorului.

II. Identificarea și intervenția în situațiile de bullying școlar

ART. 1

Orice situație de violență psihologică - bullying sau suspiciune de violență psihologică - bullying face obiectul unei sesizări din partea oricărei persoane care se află în anturajul preșcolarului/elevului, respectiv părintele, un membru al familiei, un alt copil sau un adult sau de către victima însăși, către un cadru didactic de referință din unitatea de învățământ: educator/învățător/diriginte/profesor/consilier școlar/director sau personal auxiliar.

(2) Orice preșcolar/elev care are suspiciuni privind o situație de violență psihologică - bullying asupra unui coleg are obligația de a sesiza un cadru didactic de referință din unitatea de învățământ: educator/învățător/diriginte/profesor/consilier școlar/director/altă persoană din școală.

(3) Cadrul didactic/Personalul auxiliar din unitatea școlară sesizat cu situația de bullying este obligat să informeze de îndată directorul unității de învățământ, care are obligația de a convoca, pentru analiza situației, persoanele cu competențe în problematica violenței, inclusiv a bullyingului.

(4) În situația în care, în cadrul unității de învățământ, nu este disponibilă sau nu există o persoană cu competențe în problematica violenței, inclusiv a bullyingului, responsabilitatea îi revine cadrului didactic care a fost sesizat, profesorului, consilierul școlar și directorului.

ART. 2

(1) Identificarea situațiilor de bullying sau cyberbullying asupra preșcolarului/elevului în unitățile de învățământ se realizează de către cadrele didactice care interacționează direct cu preșcolarul/elevul, pe baza propriilor evaluări și a completării unui formular de risc, prevăzut în Anexa nr. 1

(2) În situația confirmării situației de bullying, rezultatul este comunicat conducerii unității de învățământ, comisiei și părinților/reprezentantului legal al preșcolarului/elevului-victimă și al elevului ce manifestă un comportament agresiv.

(3) Dacă situația sesizată nu a fost identificată ca bullying, dar se constată urmări fizice/emoționale asupra preșcolarului/elevului, se anunță imediat atât părintele/ reprezentantul legal al preșcolarului /elevului-victimă, cât și Direcția generală de asistență socială și protecția copilului (DGASPC), poliția, Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare, după caz.

(4) După semnalarea situației de violență psihologică - bullying, cadrele didactice sunt integrate în echipa multidisciplinară în procesul de management al cazului, de readaptare fizică, psihologică și de reintegrare socială a preșcolarului/elevului-victimă, a preșcolarului/elevului martor, precum și a preșcolarului/elevului cu comportament agresiv.

ART. 3

(1) Semnalarea situației de violență psihologică - bullying este procesul prin care o situație de violență asupra unui copil este adusă la cunoștința autorităților în drept de către cadrele didactice din unitatea de învățământ, DGASPC, Serviciul public de asistență socială/Direcția de asistență socială, abilitate să ia măsuri în interesul preșcolarului/elevului-victimă, martor sau preșcolarului/elevului cu comportament agresiv și a asigura/facilita accesul acestuia la servicii specializate în vederea reabilitării;

(2) Semnalarea suspiciunii sau a oricăror forme de violență, inclusiv a violenței psihologice - bullying se realizează de către cadrele didactice/directorul unității de învățământ, prin completarea și transmiterea către DGASPC a fișei pentru semnalarea obligatorie a situației de violență asupra copilului, prevăzută în **Anexa nr. 2**

III. CREAREA ȘI FUNCȚIONAREA grupului de acțiune antibullying în unitățile de învățământ preuniversitar

ART. 1

La începutul fiecărui an școlar, învățătorii și profesorii diriginți organizează, cu sprijinul profesorului consilier școlar și cu participarea elevilor și a părinților, dezbateri pe tema violenței psihologice - bullying și informează cu privire la inițierea unui grup de acțiune antibullying ori la modificarea sau confirmarea componenței grupului creat în anii anteriori.

ART. 2

În cazul structurilor arondate, în funcție de nevoile și de particularitățile locale, pot fi create grupuri de acțiune antibullying separate, care vor funcționa sub coordonarea grupului antibullying al unității de învățământ cu personalitate juridică la care acestea sunt arondate.

ART. 3

Propunerile ori candidaturile pentru calitatea de membru al grupului de acțiune antibullying se supun spre dezbateră și aprobare structurilor reprezentative ale școlii, cu respectarea principiilor și procedurilor prevăzute în regulamentul de ordine interioară, după cum urmează:

- a) consiliul profesoral face propunerile de membri din rândul cadrelor didactice;
- b) consiliul reprezentativ al părinților numește prin vot, pe baza propunerilor primite din partea comitetelor de părinți, 2 părinți și, respectiv, 2 supleanți;
- c) consiliul elevilor numește, ținând seama de propunerile colectivelor claselor, prin vot, 2 sau mai mulți elevi cu vârsta de cel puțin 12 ani.

ART. 4

Consiliul elevilor numește dintre membrii săi 2 sau mai mulți "ambasadori antibullying" și poate organiza echipe antibullying la nivelul claselor de elevi cu rol de informare privind:

- a) creșterea gradului de conștientizare în rândul elevilor;
- b) identificarea situațiilor de bullying;
- c) importanța medierii conflictelor lipsite de pericol, care pot agrava relațiile între elevi și care pot conduce la acte grave de violență;
- d) încurajarea elevilor, în special a martorilor, de a adopta strategii de susținere a victimelor actelor de bullying;
- e) responsabilizarea elevilor de a raporta actele de violență psihologică către orice cadru didactic ori către grupul de acțiune antibullying;
- f) promovarea activităților grupului de acțiune antibullying din școală.

ART. 5

După primirea propunerilor de membri ai grupului de acțiune antibullying, consiliul de administrație al unității de învățământ stabilește componența acestuia și face cunoscută decizia sa de înființare a noii structuri învățătorilor, profesorilor diriginți și structurilor reprezentative ale elevilor și părinților.

ART. 6

Consiliul de administrație poate invita să facă parte din grupul antibullying reprezentanți ai instituțiilor din domeniul educației și protecției drepturilor copilului și ai organizațiilor neguvernamentale cu activități și expertiză în domeniul protecției drepturilor copilului.

ART. 7

Grupul de acțiune antibullying se întrunește lunar sau ori de câte ori consideră necesar, conținutul și rezultatul întâlnirilor fiind consemnate într-un raport și aduse la cunoștința conducerii unității de învățământ.

ART. 8

Grupul de acțiune antibullying are următoarele atribuții:

- a) aplică legislația în vigoare cu privire la prevenirea, identificarea și raportarea situațiilor de violență asupra copilului și de violență în familie și propune conducerii unității de învățământ sesizarea autorităților competente în cazul comiterii unor acte de violență psihologică - bullying sau a altor acte de violență gravă comise în unitatea de învățământ;
- b) întocmește și implementează planul antibullying al unității de învățământ;
- c) întocmește codul antibullying al școlii, care, pe lângă aspectele normative și descrierea valorilor de respect, toleranță, curaj și grijă, asumate și revendicate de școală, va include și măsurile educative ori disciplinare ce pot fi aplicate în situațiile de bullying și responsabilitățile elevilor, ale cadrelor didactice și ale părinților;
- d) primește sesizări, în scris ori verbale, din partea cadrelor didactice, a elevilor, părinților sau a personalului auxiliar cu privire la situațiile de bullying identificate și procedează imediat la investigarea lor, astfel încât procesul de evaluare și stabilire a gravității faptelor să nu dureze mai mult de 48 de ore;
- e) colaborează cu învățătorii și profesorii diriginți pentru soluționarea problemelor raportate și adoptarea măsurilor adecvate protecției victimei și corectării comportamentelor de bullying ale autorului;
- f) asigură protecția elevilor care au raportat situațiile de bullying împotriva oricărei forme de discriminare ori răzbunare din partea elevilor ori a cadrelor didactice;

- g) aplică în activitatea sa formularele, chestionarele, recomandările, regulile de investigație, intervenție și monitorizare a cazurilor de bullying/cyberbullying din ghidurile specifice întocmite de Ministerul Educației și Cercetării;
- h) realizează materiale de informare și le distribuie, direct ori online, atât elevilor și cadrelor didactice, cât și părinților și membrilor personalului nedidactic;
- i) ia legătura cu familiile victimelor și ale autorilor, în vederea gestionării situațiilor de bullying, actelor de bullying/cyberbullying;
- j) derulează programe de informare cu elevii, părinții și cadrele didactice, prin colaborare cu comisiile pentru prevenirea și eliminarea violenței, cu alte structuri interne ale școlii ori cu specialiști ai organizațiilor neguvernamentale, pentru cunoașterea caracteristicilor fenomenului de bullying și a riscurilor la care sunt supuși elevii, pentru încurajarea implicării lor în promovarea și respectarea codului antibullying al școlii, precum și pentru prezentarea rolului grupului de acțiune antibullying;
- k) organizează și coordonează, cu sprijinul cadrelor didactice și al reprezentanților elevilor și părinților, sistemul de raportare al școlii cu privire la actele de bullying între elevi, cu respectarea principiilor anonimității și al confidențialității;
- l) anual, evaluează, cu participarea elevilor, dimensiunea fenomenului de bullying în școală și eficiența intervențiilor grupului de acțiune antibullying;
- m) participă la evaluarea și îmbunătățirea climatului școlar, la promovarea valorilor școlii și la organizarea de acțiuni în vederea creșterii gradului de coeziune între elevi și a comunicării pozitive între aceștia și cadrele didactice;
- n) colaborează cu responsabilul pentru proiecte și programe educative școlare și extrașcolare, în vederea organizării de activități extrașcolare, dezbateri ori evenimente speciale de conștientizare a problematicii bullyingului/cyberbullyingului, în cadrul școlii ori în comunitate, atât pentru elevi, cât și pentru întreg personalul didactic ori nedidactic al școlii;
- o) organizează în școli sesiuni de informare/dezbateri cu privire la responsabilitățile parentale în reducerea situațiilor de bullying;
- p) pregătește și coordonează elevii numiți de către consiliile școlare ca "ambasadori antibullying";
- q) participă la întâlniri cu alte grupuri de acțiune antibullying, la evenimente și campanii organizate în acest domeniu și utilizează resursele online avizate de Ministerul Educației și Cercetării (cum ar fi portalul www.scolifarabullying.ro și www.oradenet.ro);

r) îndeplinește orice altă activitate antibullying cerută de conducere ori de consiliul de administrație al unității școlare.

ART. 9

În cazul confirmării actelor de bullying și în funcție de severitatea lor, măsurile pe care grupul de acțiune antibullying le poate propune conducerii unității de învățământ, cu evitarea, pe cât posibil, a mutării disciplinare la o altă clasă și a măsurii de exmatriculare, sunt:

- a) conștientizarea aspectelor negative ale comportamentului raportat și adoptarea unei atitudini corecte față de victimă;
- b) medierea conflictului și împăcarea;
- c) evaluarea psihologică pentru elevii implicați în actele de bullying/cyberbullying;
- d) consilierea psihologică de specialitate, dacă este cazul;
- e) implicarea victimelor, agresorilor și martorilor în activități educative specifice, cu participarea acestora în roluri menite să stimuleze comunicarea pozitivă, atitudinile și comportamentele prosociale și empatică între aceștia și în relația lor cu ceilalți colegi;
- f) aplicarea unor practici restaurative și soluții de remediere în cazul pierderii ori distrugerii de obiecte sau de împăcare;
- g) implicarea necondiționată a părinților în soluționarea situației de bullying și prevenirea repetării comportamentelor agresive (întâlniri între părinți moderate de directorul unității școlare, unul dintre membrii grupului de acțiune antibullying ori de consilierul școlar, monitorizarea comportamentelor copiilor lor, transmiterea de feedback etc.);
- h) aplicarea măsurilor prevăzute de statutul elevilor și de regulamentul de ordine interioară;
- i) sesizarea organelor de poliție, a serviciilor de asistență socială ori SMURD.

ART. 10

Cadrele didactice desemnate să devină persoane de referință antibullying vor beneficia de formare în domeniu, cu sprijinul caselor corpului didactic, al centrelor de resurse și asistență psihopedagogică și al organizațiilor neguvernamentale active, acreditate să desfășoare cursuri de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar, acreditate de către Ministerul Educației și Cercetării.

ART. 11

În activitatea lor, cadrele didactice membre în grupul de acțiune antibullying vor organiza scurte activități de informare la orele de dirigenție ale claselor din unitatea de învățământ, în

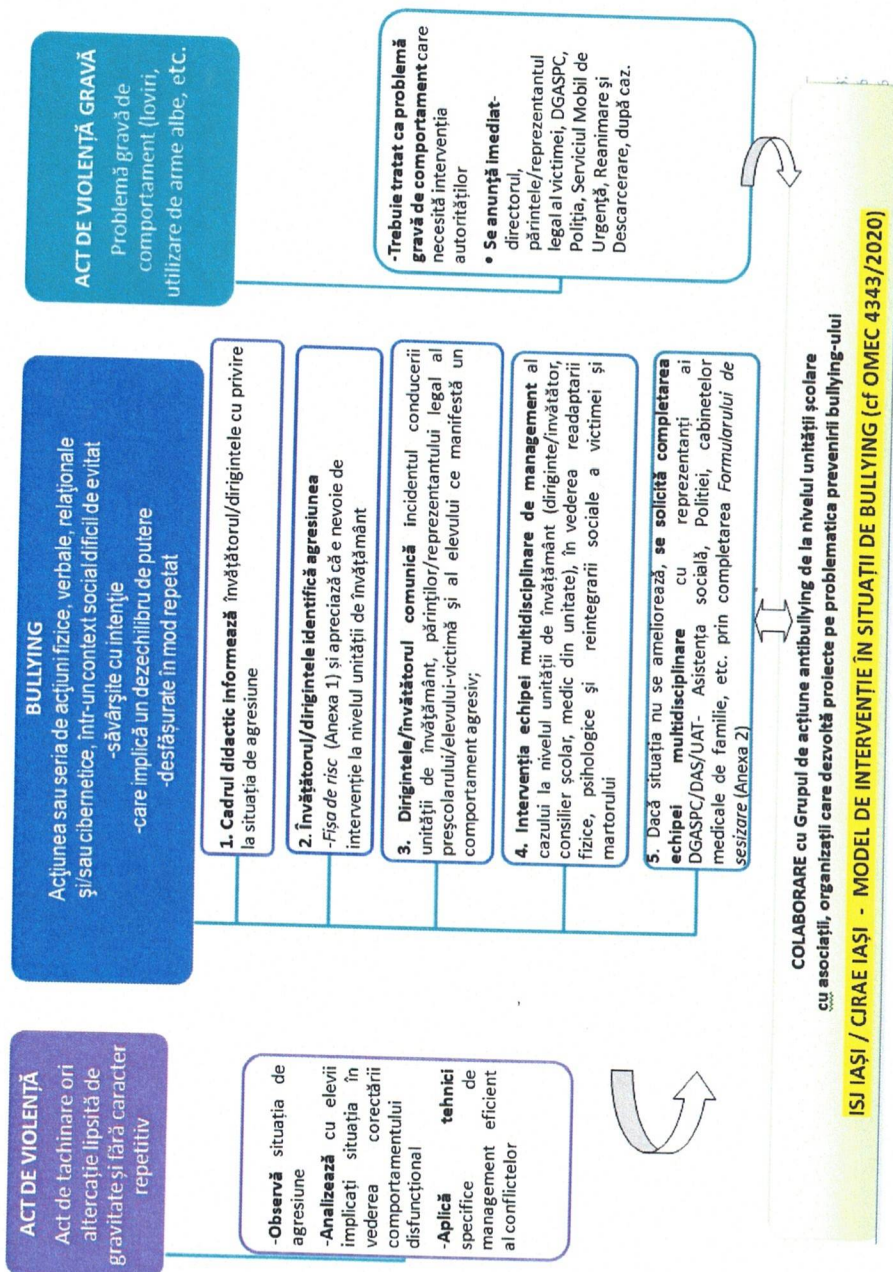

vederea prezentării grupului de acțiune antibullying și a încurajării comportamentelor pozitive ale elevilor.

ART. 12

Ca membru al grupului de acțiune antibullying, profesorul consilier școlar, prin cabinetele școlare/interșcolare de asistență psihopedagogică, asigură:

- a) evaluarea inițială cu privire la situația de bullying și medierea conflictelor de tip bullying/cyberbullying, iar, dacă se impune, evaluarea psihologică a elevilor implicați în situațiile de bullying (victime și autori) și consilierea lor individuală, de grup și familială;
- b) formularea de recomandări, dacă este cazul, pentru părinți de a solicita sprijinul organelor de poliție, al serviciilor de asistență socială, al serviciilor psihomedicale sau psihiatrice;
- c) comunicarea cu învățătorii, diriginții și părinții victimelor actelor de bullying/cyberbullying, în vederea monitorizării comportamentului lor și a interacțiunii cu autorii agresiunilor ori cu alți elevi;
- d) intervenții psihopedagogice adecvate pentru autorii actelor de bullying în adoptarea comportamentelor pozitive față de colegii lor și față de cadrele didactice;
- e) verificarea caracterului adecvat și a relevanței materialelor și acțiunilor de informare destinate elevilor;
- f) coordonarea evaluării climatului școlar și a măsurilor de îmbunătățire a acestuia.

5.3. Resurse necesare

5.3.1. Resurse materiale

- calculatoare, laptopuri, Internet,
- birotică
- consumabile

5.3.2. Resurse umane

- directori unitati scolare
- profesori/ profesori diriginti
- profesorul consilieri școlari
- parintii elevilor
- specialiști DGASPC

5.3.3. Resurse financiare

- din bugetele proprii și cele atrase prin proiecte sau din sponsorizări

5.4. Modul de lucru

a. Conducerea școlii:

- Prelucrarea prezentei proceduri la nivelul unității școlare;
- Monitorizează implementarea procedurii
- Respectarea legislației în domeniu și a regulamentelor școlare în vigoare
- Asigură confidențialitatea familiei și a elevului aflat în situația dată
- Introduce în Planul Managerial direcții de acțiune care vizează prevenirea situațiilor de bullying școlar
- Consilierul educativ, împreună cu Grupul de acțiune antibullying elaborează și implementează proiecte de prevenire a situațiilor de bullying școlar

b. Profesorul consilier școlar:

- Oferă consultanță în vederea implementării prezentei procedurii
- Realizează activități de prevenire a situațiilor de bullying școlar
- Identifică și consiliază elevii implicați în situații de bullying școlar
- Consiliază părinții elevilor implicați în situații de bullying școlar
- Acordă consultanță psihopedagogică cadrelor didactice privind prevenția și intervenția în situații de bullying școlar
- Asigură confidențialitatea familiei și elevului aflați în situația dată

c. Profesorii diriginți și cadrele didactice:

- Realizează activități de educare – informare - comunicare cu rol de prevenire la nivelul claselor de elevi
- Colaborează cu profesorul consilier școlar în prevenirea și intervenția în situații de bullying școlar
- Oferă, la solicitarea consilierului școlar și a specialiștilor implicați în managementul de caz, informații privind elevii implicați în situații de bullying școlar
- Consultă documentele de proiectare și organizare a activităților de prevenire și intervenție în situațiile de bullying școlar de la nivelul școlii și ISJ Iași
- Asigură confidențialitatea familiei și elevului aflați în situația dată

d. Părinții:

- Țin legătura cu școala și se implică în strategia propusă, atunci când au fost informați despre implicarea copilului în situații de bullying școlar
- Consultă materialele oferite de reprezentanții unității școlare (consilierul școlar, cadre didactice din Grupul de acțiune antibullying, diriginte, etc.) cu privire la strategia de prevenire a situațiilor de bullying școlar
- Participă la activitățile de prevenire a situațiilor de bullying școlar organizate la nivelul unității școlare

6. Responsabilități

Nr crt	Compartiment ul (postul)/acțiunea (operațiunea)	I Unități școlare	II Inspector activități extrașcolare	III Director CJRAE	IV. Inspector activități extrașcolare	V. Inspector Școlar General
	0	1	2	3	4	5
1	Elaborează			E	E	
2	Verifica		V	V	V	
3	Aproba					Ab
4	Aplica	Ap	Ap		Ap	
5	Arhivează	Ah	Ah		Ah	
6	Revizuire			R		
7	Raportare	R				
8.	Coordonare					C

7. Formulare

7.1 Formular evidență modificări

Nr. crt.	Ediția	Data ediției	Revizia	Data reviziei	Număr pagină	Descriere modificare	Semnătura conducătorului compartimentului

7.2 Formular de difuzare a procedurii

Nr. crt.	Scopul difuzării	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primiri	Semnătura
	Aplicare	Compartiment inițiator				Electronic
	Aplicare	Compartimente afectate				Electronic
	Informare	Inspector Școlar General	Inspector Școlar General	Prof. Lucian a Antoci		Electronic
	Informare	Comisiade monitorizare	Inspector Școlar General Adjunct/ Președintele Comisiade monitorizare	Prof. dr. Florentin Traian Ciobotaru		Electronic
	Informare	Compartiment Curriculum și asigurarea calității	Inspector Școlar General Adjunct	Prof. Cristi Pravăț		
	Informare	Comisiade monitorizare	Secretar Comisiade monitorizare			
	Evidență	Secretariat Comisia demonitorizare	Secretar Comisiade monitorizare			

	Arhivare	SecretariatComisia demonitorizare	Secretar Comisiede monitorizare			
	Alte scopuri					

7.3 Formular analiză procedură

Compartiment	Conducător compartiment	Înlocuitor de drept/	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil		
			Semnătura	Data	Observații	Semnătura	Data

7.4. Formular -Evidența procedurilor documentatepropriei

Compartimentul _____

Cod Procedură	Denumireprocedură	Ediția /data	Revizia/data			Observații (clasare/retragere)
			I	II	III	

7.5. Formular - Evidența procedurilordocumentate elaboratedealtecompartimente

Cod Procedură	Denumireprocedură	Ediția /data	Revizia/data			Observații (clasare/retragere)
			I	II	III	

7.6. Formular REGISTRUL GENERAL DE EVIDENȚĂ APROCEDURILOR LA NIVELUL I.S.J. Iași

Nr. Crt.	Cod Procedură	Denumire procedură	Ediția /data	Revizia/data			Observații (clasare/retragere)
				I	II	III	

8. Anexe

ANEXA 1

FIȘA DE IDENTIFICARE - ANEXA 1 la anexa nr. 2 din OME nr. 4343/2020) este un instrument esențial pentru etapa de identificare a situațiilor de bullying:

Se iau în considerare și răspunsurile martorilor sau propriile observații. De multe ori, copilul victimă neagă bullyingul de teama repercusiunilor sau că va fi în continuare respins.

Acțiunea de bullying	Frecvența			
	Niciodată	Rar	1-2 ori pe săptămână	De mai multe ori pe săptămână
Bullying relațional				
Îmi pun porecle				
Pleacă atunci când ajung în grupul lor				
Mă înjură				
Mă tachinează				
Îmi spun că sunt prost				
Mă jignesc și îmi spun vorbe urâte				
Mă umilesc și râd de mine				

Mă învinovățesc pentru lucruri pe care nu le-am făcut				
Vorbesc urât despre mine				
Râd de familia mea				
Mă tachinează și râd de mine când răspund în clasă				
Fac glume pe seama mea				
Fac glume pe seama notelor mele				
Bullying fizic				
Mă împing sau trag de mine				
Îmi distrug lucrurile				
Calcă pe mine intenționat				
Dau cu pumnul sau mă pălmuiesc				
Mă îmbrăncesc în mod intenționat				
Mă lovesc				
Aruncă în mine cu obiecte				
Nu mă lasă să trec				
Îmi iau, ascund sau aruncă pe jos lucrurile				
Fac lupte cu mine ca să arate că sunt mai puternici				
Fură de la mine (bani, mâncare)				

Trag scaunul de sub mine				
Mă amenință că mă bat sau îmi fac rău dacă nu fac ce vor ei				
Cyberbullying				
Postează comentarii negative și răutăcioase la pozele, postările și statusurile mele pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronic online				
Răspândesc zvonuri despre mine prin mesaje				
Îmi trimit poze cu conținut sexual pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online				
Mă sună în mod repetat				
Postează sau trimit poze stânjenitoare sau comentarii despre mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online				
Postează mesajele mele private				

Mă amenință sau mă hărțuiesc la telefon și pe rețelele de socializare				
Trimit mesaje răutăcioase pe e-mail, telefon sau rețele de socializare				
Fac grupuri separate unde vorbesc despre mine				
Fac poze cu mesajele mele și le trimit altora sau le postează cu scopul de a mă răni				
Scriu și spun altora despre lucrurile stânjenitoare pe care le-am făcut sau care mi s-au întâmplat				
Postează filmulețe stânjenitoare cu mine pe grupuri și rețele de socializare online sau prin alte forme de comunicare electronică online				
Fac poze la mesajele mele private și le postează pe internet				
Îmi trimit mesaje anonime răutăcioase cu amenințări pe				

telefon, internet sau alte mijloace de comunicare				
Îmi spun sau cer lucruri sexuale în grupuri de chat				
Bullying bazat pe diferențe de rasă, cultură, religie, sexualitate				
Râd sau mă tachinează cu privire la credințele sau practicile mele religioase				
Râd de înfățișarea mea				
Râd de stilul meu de viață (ce mânânc, etc.)				
Fac comentarii rasiste despre mine				
Mă batjocoresc pe internet pentru că sunt diferit				
Râd de locuința, de cartierul, de orașul meu				
Mă tachinează din cauza accentului meu				
Râd de tradițiile familiei mele				
Mă exclud din cauza culorii pielii mele				
Fac comentarii răutăcioase despre hainele mele				

Râd de trăsăturile corpului meu (ochi, gură, nas, picioare etc.)				
Spun lucruri răutăcioase despre etnia mea				
Gradul de afectare	DELOC	PUȚIN	MULT	FOARTE MULT
Cât de afectat te simți?				

ANEXA 2

FIȘA DE SEMNALARE - ANEXA 2 la anexa nr. 2 din OME nr. 4343/2020

Unitatea de învățământ care semnalează

Nr. înregistrare/data

I. Date generale despre copil:

Nume, prenume, poreclă

Sex: M/F

CNP

II. Numele și prenumele părinților/reprezentantului legal:

mamătatăreprezentant legal

III. Domiciliul declarat al copilului: str. nr., bl., sc., et., ap., localitatea, județul.....

IV. Data/Intervalul de timp la care s-a produs abuzul asupra copilului

V. Locul/Adresa unde s-a produs abuzul. Descriere succintă a situației

VI. Suspiciune/Situație de violență asupra copilului, inclusiv violență psihologică - bullying asupra copilului

Se pot alege mai multe variante de răspuns.

Nr. crt.	Tipul de violență/abuz	Bifați dacă da
1	Abuz fizic	
2	Abuz sexual	
3	Abuz psihologic/Abuz emoțional	
4	Neglijare	
5	Altele (specificați)	

VII. Alte

informații

relevante

Numele și prenumele persoanei care a completat fișa

Semnătura

Data și ora completării

Coordonate (telefon, fax, e-mail)

Director,

Numele și prenumele

Semnătură

Coordonate (telefon, fax, e-mail)

Analiza SWOT reprezintă o altă manieră de investigare/ analiză a problematicii violenței/ bullyingului pe următoarele componente: puncte tari, puncte slabe, oportunități, amenințări. O analiză eficientă oferă echipei de cadre didactice cu responsabilități în prevenirea și diminuarea violenței/ bullyingului școlar, informații și date semnificative în elaborarea unei strategii.

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI